

КИСІЛЄВСЬКИЙ Кость (Костянтин Йосипович; 23. 02. 1890, с. Рошнів Товмац. пов. Станіслав. губ., нині Тисмениц. р-ну Івано-Фр. обл. — 20. 09. 1974, м. Монклер, шт. Нью-Джерсі, США, похов. у м-ку Бавнд Брук, шт. Нью-Джерсі) — мовознавець, літературознавець, педагог. Батько [О. Кисілевської-Ткач-Косик](#) та [Р. Кисілевського](#), дід *В. Ткач*. Дійсний член НТШ (1932), член-кореспондент УВАН (1948). Студіював слов'ян. та класичну філологію й філософію в університетах Відня (1908–09, 1911–12) та Ляйпцига (1910), здобув ступ. д-ра філософії у Віден. університеті (1912). Під час 1-ї світової війни служив у австро-угор. армії. Брав участь у встановленні укр. влади у Львові у листопаді 1918, воював в УГА. Проф. г-зій і учител. семінарій у Станіславі (нині Івано-Франківськ, 1914–29), Львові (1929–38), Рогатині (нині Івано-Фр. обл., 1942–44); від 1937 — у Львів. пед. інституті: 1939–41 — завідувач кафедри мовознавства; водночас 1939–41 — проф. Львів. університету. Засн. і дир. Укр. таборової гімназії в Байройті (Німеччина, 1945–49), шкіл українознавства у Нью-Йорку (1949–51) і м. Ньюарк (шт. Нью-Джерсі, 1951–68). Водночас від 1945 — надзвич., від 1959 — звич. проф. УВУ (Мюнхен). Директор Філол. секції НТШ

(1956). Наукові дослідження: діалектологія, історія української мови, дидактика, істор. граматика, мова творів І. Котляревського, Т. Шевченка, Марка Вовчка, М. Шашкевича, І. Франка, В. Стефаника та ін. Вивчав говірки бас. р. Дністер і Прут, а також Звенигородщини; запропонував класифікацію укр. говірок. Автор посібника «Методика правописних і словесних вправ» (Станіславів, 1929), «Правописного словника» (Л., 1934); а також оглядів наук. діяльності І. Верхратського, І. Панькевича, С. Смаль-Стоцького, І. Франка. Спів-укладач «Українсько-польського і польсько-українського словника» (т. 1–2, Л., 1930–31; Варшава, 1990), «Хрестоматії з української літератури» (Нью-Йорк, 1961).

Основні праці

Словничок української мови і головні правописні правила та замітки до відміни. Станіславів, 1927; Описова граматика української мови. Мюнхен, 1948; 1962; Ізгосли південно-східного Наддністров'я // Ювілей. зб. УВУ. Мюнхен, 1948. Т. 5; Кодекс Ганкенштайна – староукраїнська пам'ятка // Зап. НТШ. 1953. Т. 161; Надпрутський говір // Там само. 1954. Т. 162; Наукові праці Івана Франка // Там само. 1957. Т. 166; Іван Панькевич. Вінніпег, 1958; Українознавчі праці академік Степана Смаль-Стоцького // Зап. НТШ. 1960. Т. 172; Ізгосли Звенигородщини й Шевченкова мова // Наук. зап. УВУ. Мюнхен, 1961. № 4–5; Мовні особливості Наддністрянського гнізда // Зап. НТШ. 1962. Т. 169; Стилистичні й ритмічні засоби поезій Івана Франка // Там само. 1967. Т. 182; Українське мовознавство в останній добі. Рим, 1973.

Рекомендована література

1. Відзначають свято видатного мовознавця й педагога проф. Костя Кисілевського // Свобода. 1968, 29 трав.
2. Помер св. п. проф., д-р Кость Кисілевський, відомий педагог і науковець // Там само. 1974, 24 верес.

[С. І. Болтівець](#)

Бібліографічний опис:

Кисілевський Кость / С. І. Болтівець // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2013. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-6591>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).